

Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol

**DYMCHWEL STRWYTHURAU CYFADEILAD Y PYLLAU UWCH BEN Y
DDAEAR; CADW’N BARHAOL Y STRWYTHURAU SYDD WEDI’U HALOGI AG
YMBELYDREDD O DAN Y DDAEAR A SGIL-GYNHYRCHION GWAITH
DYMCHWEL (GAN GYNNWYS GWASTRAFF DYMCHWEL SYDD WEDI’I
HALOGI’N YMBELYDROL) MEWN GWAGLEOEDD O DAN Y DDAEAR; A
GWAITH CAPIO A DRAENIO CYSYLLTIEDIG**

Gorsaf Bêr Niwclear Trawsfynydd, Blaenau Ffestiniog, LL41 4DT

Cyfeirnod AY: AY/17C1000085/CLS/01

Cyfeirnod NRS (Cleient): TRAWS-23-044

Cynnwys

1.	Cyflwyniad.....	4
	Y Cyd-destun	4
	Diben yr Datganiad hwn.....	4
	Strwythur y Datganiad hwn.....	4
2.	Cefndir, Safle a’r Datblygiad Arfaethedig.....	4
	Cefndir	4
	Safle’r Cais	5
	Y Datblygiad Arfaethedig.....	5
3.	Y Cyd-destun Deddfwriaethol a Pholisi.....	5
	Rhagymadrodd 5	
	Deddfwriaethau Cenedlaethol ar gyfer Iaith a Chynllunio.....	5
	Polisiâu a Strategaethau Cynllunio ac Iaith Cenedlaethol.....	6
	Polisi Iaith a Chynllunio Lleol.....	7
4.	Proffil / Patrymau Ieithyddol a Chymunedol.....	7
	Lefel Genedlaethol.....	7
	Lefel Sirol – Gwynedd.....	8
	Lefel Leol – Ward Trawsfynydd.....	8
	Cyfansoddiad y Gymuned.....	8
	Seilwaith Busnes a Gwasanaethau Lleol.....	10
	Seilwaith Trafnidiaeth Leol.....	11
	Ymgysylltu â’r Gymuned Leol.....	11
5.	Asesu Effeithiau’r Datblygiad Arfaethedig.....	12
	Rhagymadrodd 12	
	Materion Allweddol i’w Hystyried.....	12
	Lliniaru a Gwella.....	14
6.	Casgliadau.....	15

Atodiadau

Atodiad I Cynllun Lleoliad y Safle

Teitl yr Adroddiad: Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol

Paratowyd gan: Avison Young (UK) Limited

Statws: Drafft v4

Dyddiad drafft:18 June 2024

Ar gyfer ac ar ran Avison Young (UK) Limited

1. Cyflwyniad

Y Cyd-destun

- 1.1 Mae'r Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol hwn wedi cael ei baratoi i gyd-fynd â chais cynllunio llawn ar gyfer dymchwel cyfadeilad pyllau Safle Trwyddedig Niwclear Trawsfynydd (NLS) i lefel y slab sylfaen, mewnlenni ei gwagleoedd o dan y ddaear, capio ei ôl troed, ac addasiadau i'r draeniad dŵr wyneb.

Diben yr Datganiad hwn

- 1.2 Wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio unigol, Awdurdodau Cynllunio Lleol sy'n gyfrifol am ystyried y defnydd o'r Gymraeg, sy'n ystyriaeth berthnasol.¹
- 1.3 Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno asesiad o effeithiau'r datblygiad arfaethedig ar agweddau ar fywyd cymunedol er mwyn sefydlu'r effeithiau ar y gymuned yn gyffredinol ac, yn fwy penodol, ar y Gymraeg a'i diwylliant.
- 1.4 Mae'r datganiad hwn wedi cael ei hysbysu gan, a dylid ei ddarllen ar y cyd â'r Datganiad Amgylcheddol (Cyfeirnod Dogfen xx) a'r Datganiad Cynllunio (Cyfeirnod Dogfen AY/17C1000085/PS/01 a TRAWS-23-045) sydd wedi cael eu paratoi i gefnogi'r cais cynllunio hwn.

Strwythur y Datganiad hwn

- 1.5 Paratowyd y datganiad hwn yn unol â gofynion Polisi Datblygu 18: Yr Iaith Gymraeg a Gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau (18) Cynllun Datblygu Lleol Eryri (ELDP) a Chanllawiau Cynllunio Atodol Awdurdod y Parc Cenedlaethol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (Mehefin 2021); Mae gweddill y datganiad, felly, wedi ei strwythuro fel a ganlyn:
- Mae Adran 2 yn rhoi esboniad o gefndir y safle, ei leoliad a disgrifiad o'r cynigion;
 - Mae adran 3 yn darparu adolygiad o'r ddeddfwriaeth, y polisi a'r strategaethau sy'n berthnasol i'r asesiad hwn o'r effaith ar y Gymraeg;
 - Mae Adran 4 yn nodi gwybodaeth am broffil ieithyddol y gymuned, gan gynnwys poblogaeth, seilwaith ac ymgysylltiad ynghylch y cynigion;
 - Mae Adran 5 yn asesu'r effeithiau allweddol ar y Gymraeg, gan gynnwys mesurau lliniaru a gwella a argymhellir; a
 - Mae adran 6 yn rhoi trosolwg a chasgliad o effaith ieithyddol y datblygiad arfaethedig.

2. Cefndir, Safle a'r Datblygiad Arfaethedig

Cefndir

- 1.6 Mae safle Trawsfynydd yn cael ei weithredu gan Nuclear Restoration Services (NRS) Limited. Ar 02 Ebrill 2024, cafodd Magnox Limited ei ailfrandio yn NRS. O hyn ymlaen, cyfeirir at y cwmni fel 'yr Ymgeisydd'. NRS yw'r Cwmni Trwydded Safle ac mae'n gweithredu safle Trawsfynydd ar ran yr Awdurdod Datgomisiynu Niwclear (NDA), er mwyn cyflawni'r broses datgomisiynu ac adfer. Dechreuodd Trawsfynydd gynhyrchu trydan yn 1965 a rhoddodd y gorau i gynhyrchu yn 1991, a chafodd ei gau'n barhaol yn 1993. Mae gwaith datgomisiynu a rheoli gwastraff yn digwydd ar y safle ar hyn o bryd. Mae datgomisiynu'n golygu symud a rheoli offer, adeiladau a gwastraff oedd yn gysylltiedig â chynhyrchu trydan a gweithrediadau dilynol mewn ffordd systematig.

Safle'r Cais

- 1.7 Mae Safle'r Cais yn ymwneud yn bennaf â chyfadeilad y pyllau, sy'n cynnwys cyfadeilad o adeiladau cyffiniol yn bennaf (mae rhai ohonynt yn ymestyn o dan y ddaear) i'r de-orllewin o ddau adeilad yr adweithyddion. Fodd bynnag, oherwydd y gwarediadau arfaethedig sy'n cynnwys rhai nodweddion segur y tu allan i ôl troed cyfadeilad y pyllau, mae Safle'r Cais yn cwmpasu "Ardal Waredu" ychydig yn ehangach. Dangosir hyd a lled a lleoliad y safle ar gynllun lleoliad y safle yn Atodiad I.

Y Datblygiad Arfaethedig

- 1.8 Mae'r cynigion yn cynnwys dymchwel cyfadeilad y pyllau i lefel y slab sylfaen, mewnlenni'r gwagleoedd o dan y ddaear, capio'r rhan fwyaf o'i ôl troed, ac addasu'r system ddraenio dŵr wyneb. Mae'r cynigion hefyd yn cynnwys gwaredu ar y safle rai o strwythurau cyfadeilad y pyllau sydd wedi eu halogi ag ymbelydredd gweddilliol, gan gynnwys defnyddio sgil-gynhyrchion addas sydd wedi'u halogi'n ymbelydrol (concrid a

¹ Nid yw Adran 70(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref (TCPA) 1990 yn rhoi unrhyw bwys ychwanegol ar y Gymraeg uwchlaw unrhyw ystyriaethau perthnasol eraill, ac mae'n rhaid i benderfyniadau ar yr holl geisiadau am ganiatâd cynllunio fod yn seiliedig ar resymau cynllunio yn unig a bod yn rhesymol.

gwaith maen) o waith dymchwel y strwythurau uwchben y ddaear i fewnlenwi gwagleoedd diangen (a elwir yn “waredu at ddiben”). Bydd rhai gwagleoedd yn cael eu llenwi’n rhannol â choncrid glân am resymau strwythurol, ac efallai y bydd eraill yn cael eu llenwi’n rhannol â choncrid glân am resymau lliniaru effaith dŵr daear. Bydd rhywfaint o seilwaith ychwanegol cyfagos o dan y ddaear, ond sy’n gymharol fach, sydd wedi’i halogi’n ymbelydrol, hefyd yn cael ei waredu yn y fan a’r lle, er nad oes angen unrhyw waith peiranyddol sylweddol ar gyfer y rhain.

3. Y Cyd-destun Deddfwriaethol a Pholisi

Rhagymadrodd

- 1.9 Mae’r datganiad hwn wedi’i baratoi mewn ymateb i strategaethau, canllawiau a fframweithiau polisi cynllunio lleol a chenedlaethol ynghyd â deddfwriaethau perthnasol, sy’n cydnabod pwysigrwydd yr iaith Gymraeg fel mater cynllunio.
- 1.10 Mae Adran 70(2) Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (TCPA) yn egluro y gall ystyriaethau’n ymwneud â defnyddio’r Gymraeg gael eu cynnwys yn y broses o benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio, ar yr amod eu bod yn berthnasol i’r cais.
- 1.11 Mae’r adrannau canlynol yn cofnodi prif ddarpariaethau’r prif ddeddfwriaeth, dogfennau a strategaethau cynllunio statudol sy’n berthnasol.

Deddfwriaethau Cenedlaethol ar gyfer Iaith a Chynllunio

Deddf Cynllunio 2015 (Cymru)

- 1.12 Daeth y Ddeddf hon yn gyfraith yng Nghymru ar 6 Gorffennaf 2015 ac mae’n gwneud darpariaethau eang. Mae adran 31 y Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw ystyriaethau sy’n ymwneud â’r defnydd o’r Gymraeg, cyn belled â’u bod yn berthnasol i’r cais, gael eu hystyried wrth benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio.

Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

- 1.13 Roedd Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (y Mesur) yn moderneiddio’r fframwaith cyfreithiol presennol ynghylch defnyddio’r Gymraeg wrth ddarparu gwasanaethau cyhoeddus. Mae’n cynnwys darpariaeth ynghylch statws swyddogol y Gymraeg ac yn sefydlu swydd Comisiynydd y Gymraeg a ddisodlodd Fwrdd yr Iaith Gymraeg.

Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015

- 1.14 Mae’r Ddeddf yn gorfodi cyrff cyhoeddus yng Nghymru i feddwl am effeithiau hirdymor eu penderfyniadau, i weithio’n well gyda phobl, cymunedau, a’i gilydd, ac i atal problemau parhaus fel tlodi, anghydraddoldebau iechyd a’r newid yn yr hinsawdd. Un o’i nodau yw creu Cymru â diwylliant bywiog gyda’r Gymraeg yn ffynnu a lle mae cymdeithas yn hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a’r iaith Gymraeg.

Polisiau a Strategaethau Cynllunio ac Iaith Cenedlaethol

Cymru’r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040 (Chwefror 2021)

- 1.15 Mae Cymru’r Dyfodol: y Cynllun Cenedlaethol 2040 yn gosod y cyfeiriad cenedlaethol ar gyfer datblygu ledled Cymru hyd at 2040. Mae’n gynllun datblygu cenedlaethol sydd â strategaeth ar gyfer mynd i’r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy’r system gynllunio, gan gynnwys cynnal a datblygu economi fywiog, a gwella iechyd a lles ein cymunedau. Mae datgarboneiddio, iechyd, ffyniant a’r Gymraeg yn elfennau cyffredin sy’n sail i holl bolisiau Cymru’r Dyfodol. Nid yw’r ddogfen yn sôn llawer am waredu gwastraff ac nid yw’n cyfeirio at reoli gwastraff ymbelydrol.
- 1.16 Mae Polisi 1 yn gyrru’r gwaith o gyflawni Canlyniadau Cymru’r Dyfodol ac yn sicrhau bod polisiau Cymru’r Dyfodol a’r system gynllunio yn gyffredinol wedi ymrwymo i’w cyflawni. Mae materion allweddol, gan gynnwys datgarboneiddio, iechyd, ffyniant a’r Gymraeg, yn elfennau craidd o bolisi 1 ac maent yn elfennau cyffredin sy’n sail i holl bolisiau Cymru’r Dyfodol.
- 1.17 Mae’r Cynllun Cenedlaethol yn nodi Trawsfynydd yn rhanbarth y Gogledd lle mae’r Gymraeg yn iaith gyntaf i lawer o bobl. Mae’n nodi y dylai cynlluniau datblygu gynnwys hierarchaethau aneddiadau a strategaethau i ddosbarthu twf mewn ffordd sy’n creu amodau i’r Gymraeg ffynnu, a’i chadw fel iaith gymunedol yn y mannau niferus lle mae bywyd dydd i ddydd yn digwydd drwy gyfrwng y Gymraeg.

Polisi Cynllunio Cymru (PPW) (Argraffiad 12) (Chwefror 2024)

- 1.18 Mae PPW egluro polisiau cynllunio defnydd tir Llywodraeth Cymru. Mae’n cynnwys canllawiau ar gyfer paratoi cynlluniau datblygu Awdurdod Lleol, rheoli datblygu, ac mae’n nodi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i greu datblygiadau cynaliadwy.
- 1.19 Mae paragraff 3.25 PPW yn nodi bod y Gymraeg yn rhan o’r gwedd cymdeithasol a diwylliannol, a bydd ei lles yn y dyfodol yn dibynnu ar amrywiaeth eang o ffactorau, yn enwedig addysg, newid demograffig, gweithgareddau cymunedol a sylfaen economaidd gadarn i gynnal cymunedau a lleoedd sy’n ffynnu.
- Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 20 – Cynllunio a’r Iaith Gymraeg (Hydref 2017)
- 1.20 Cyhoeddwyd TAN 20 ym mis Hydref 2017 ac mae’n rhoi arweiniad ar sut mae’r system gynllunio yn ystyried goblygiadau’r Gymraeg. Cynhyrchwyd TAN 20 i gynorthwyo awdurdodau cynllunio lleol i baratoi, monitro ac adolygu eu Cynlluniau Datblygu Lleol. Mae’r TAN yn pwysleisio nad yw Adran 70(2) y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref yn rhoi unrhyw bwys ychwanegol ar y Gymraeg uwchlaw unrhyw ystyriaethau perthnasol eraill, ac mae’n rhaid i benderfyniadau ar yr holl geisiadau am ganiatâd cynllunio fod yn seiliedig ar resymau cynllunio yn unig a bod yn rhesymol.
- Cymraeg 2050: Strategaeth Iaith Gymraeg - Miliwn o siaradwyr Cymraeg (Llywodraeth Cymru)
- 1.21 Rhyddhawyd y strategaeth hon gan Weinidogion Cymru ym mis Gorffennaf 2017 ar gyfer hyrwyddo a hwyluso defnyddio’r Gymraeg. Mae’r strategaeth yn ceisio cyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
- 1.22 Mae’r strategaeth yn dweud bod “yr her o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 yn galw am newidiadau pellgyrhaeddol”. Mae tair thema strategol wedi’u nodi yn y strategaeth er mwyn gwireddu’r weledigaeth:
- cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg;
 - cynyddu’r defnydd o’r Gymraeg; a
 - chreu amodau ffafriol – seilwaith a chyd-destun.

Polisi Iaith a Chynllunio Lleol

Cynllun Datblygu Lleol Eryri (ELDP) (Chwefror 2019)

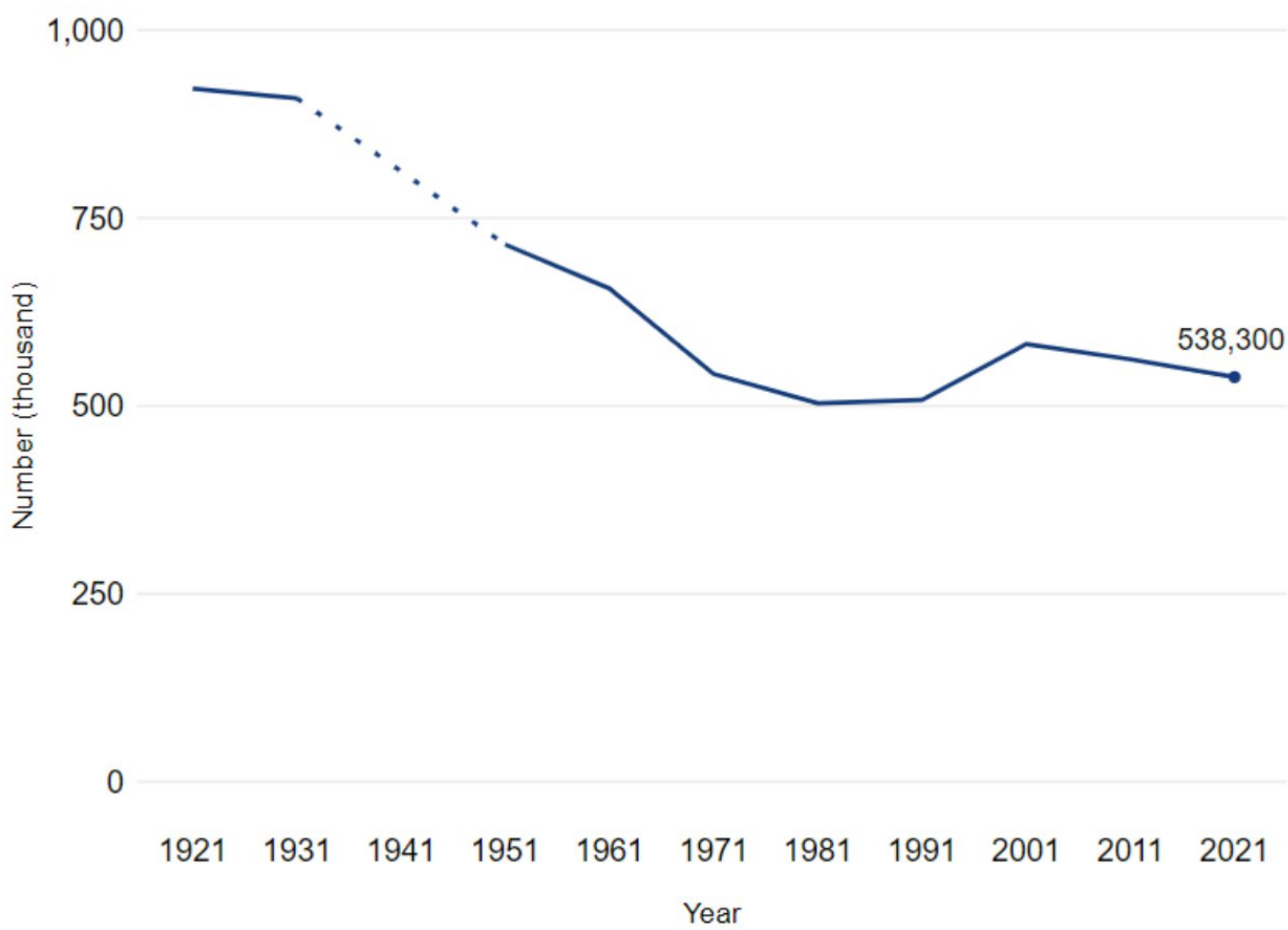
- 1.23 Mabwysiadwyd yr ELDP ym mis Chwefror 2019 ac mae’n cynnwys polisiau strategol a pholisiau datblygu a fydd yn cyflawni’r weledigaeth ofodol hirdymor ar gyfer dyfodol Parc Cenedlaethol Eryri.
- 1.24 Mae Polisi Datblygu 18: Yr Iaith Gymraeg a Gwedd Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau (18) yn ei gwneud yn ofynnol i geisiadau a allai effeithio ar ddyfodol y Gymraeg gael eu cefnogi gan Ddatganiad Cymunedol ac Ieithyddol. Mae angen datganiad o’r fath ar gyfer hapsafleoedd o 5 neu fwy o unedau preswyl; datblygiad masnachol, diwydiannol neu dwristiaeth sydd ag arwynebedd o 1000m² neu fwy; datblygiad sy’n debygol o arwain at golli cyfleusterau cymunedol neu gyfleoedd cyflogaeth a datblygiad twristiaeth sy’n creu deg neu fwy o unedau gwyliau. Gellid ystyried y datblygiad arfaethedig yn ddatblygiad diwydiannol ac, oherwydd y byddai’r cap concrit yn fwy na 1000m², mae’r Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol hwn wedi cael ei baratoi i gefnogi’r cais.
- Canllawiau Cynllunio Atodol: Cynllunio a’r Iaith Gymraeg (Mehefin 2021)
- 1.25 Mae’r nodyn cyfarwyddyd hwn yn rhoi rhagor o wybodaeth fanwl am sut bydd y polisiau yn y Cynllun yn cael eu rhoi ar waith yn ymarferol gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol. Mae’n darparu canllawiau manwl ar sut y bydd yr Awdurdod Cynllunio yn ymdrin â datblygiadau a allai gael effaith ar ddyfodol y Gymraeg o fewn cymunedau.

4. Proffil / Patrymau Ieithyddol a Chymunedol

Lefel Genedlaethol

- 1.26 Yn seiliedig ar y Cyfrifiad ² diweddaraf (21 Mawrth 2021), poblogaeth Cymru oedd 3,107,500. Mae’r siart isod yn dangos sut mae nifer y bobl tair oed neu hŷn sy’n gallu siarad Cymraeg wedi newid dros y ganrif ddiwethaf, gyda’r nifer yn gostwng – gan gyrraedd isafbwynt o 503,500 yn 1981. Gwelwyd cynnydd rhwng 1981 a 2001, ond mae nifer y bobl sy’n gallu siarad Cymraeg wedi gostwng ers hynny.

² Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol - Cyfrifiad 2021.

Ffigur 1: Nifer y bobl dair oed neu hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg, 1921 i 2021

- 1.27
- Ar Ddiwrnod y Cyfrifiad, 21 Mawrth 2021, amcangyfrifir bod 538,300 o breswylwyr arferol yng Nghymru sy'n dair oed neu'n hŷn wedi nodi eu bod yn gallu siarad Cymraeg, neu 17.8 y cant o'r boblogaeth. Mae hyn yn ostyngiad o tua 23,700 o bobl ers Cyfrifiad 2011, gostyngiad o 1.2 y cant.
- 1.28
- Canran y bobl dair oed neu hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg yn 2021 oedd yr isaf erioed a gofnodwyd mewn cyfrifiad. Nifer y bobl dair oed neu hŷn a oedd yn gallu siarad Cymraeg yn 2021 oedd y trydydd isaf a gofnodwyd mewn cyfrifiad, sy'n uwch nag yn 1981 a 1991 yn unig.

Lefel Sirol – Gwynedd

- 1.29
- Mae Trawsfynydd wedi'i leoli yn sir Gwynedd, y gellir ei ystyried yn un o'r cadarnleoedd lle mae'r Gymraeg ar ei chryfaf, o'i gymharu ag ardaloedd eraill yng Nghymru.
- 1.30
- Rhwng y ddau gyfrifiad diwethaf (a gynhaliwyd yn 2011 a 2021), gostyngodd poblogaeth Gwynedd 3.7 y cant, o ychydig o dan 121,900 yn 2011 i tua 117,400 yn 2021.
- 1.31
- Rhwng y ddau gyfrifiad diwethaf, cynyddodd oedran cyfartalog (canolrifol) trigolion Gwynedd dair blynedd, o 42 i 45 oed.
- 1.32
- Gostyngodd canran y siaradwyr Cymraeg yng Ngwynedd o 65.4 y cant yn 2011 i 64.4 y cant yn 2021. Yn 2021, roedd ychydig dros 3,400 yn llai o drigolion Gwynedd yn siarad Cymraeg (dros dair oed) o'i gymharu â 2011. Roedd nifer y bobl nad oeddent yn siarad Cymraeg wedi gostwng llai na 50.

Lefel Leol – Ward Trawsfynydd

- 1.33
- Er mai dim ond 17.8 y cant o boblogaeth Cymru oedd yn siarad Cymraeg yn 2021, roedd cyfran y siaradwyr Cymraeg yn Ward Trawsfynydd yn uwch o lawer (72.7 y cant).
- 1.34
- Mae'r tabl canlynol yn cymharu'r sgiliau Cymraeg o Gyfrifiad 2021 ar gyfer Ward Trawsfynydd o'i gymharu â Gwynedd a Chymru gyfan.

	Trawsfynydd	Gwynedd	Cymru
Pawb 3 oed a hŷn	1400	121900	3107500
Deall Cymraeg llafar	4.1%	7.1%	5.2%
Gallu siarad Cymraeg	72.7%	64.4%	17.8%
Gallu siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg	74.5%	66.6%	20%

Tabl 1: Cymhariaeth Ieithyddol: Trawsfynydd, Gwynedd, Cymru

1.35 Mae data'r Cyfrifiad a ddarperir yn Nhabl 1 yn dangos cryfder y Gymraeg o fewn y ward ac ar draws y Sir.

Cyfansoddiad y Gymuned

1.36 Yn ôl y Swyddfa Ystadegau Gwladol, mae gan Wynedd (19.2 y cant) gyfran lawer mwy o bobl ifanc yn y grŵp oedran 18-30 o'i gymharu ag Ynys Môn (1.8 y cant), Cymru (16.6 y cant) a'r DU (16.4 y cant). Mae gan Wynedd (22.3 y cant) ac Ynys Môn (22.7 y cant) hefyd lai o bobl 30 i 50 oed na chyfartaledd poblogaeth y DU (27.1 y cant) a Chymru (24.9 y cant). Mae gan Ynys Môn (48.0 y cant) boblogaeth hŷn (50-90 oed) o'i gymharu â chyfartaleddau Cymru (41.2 y cant) a'r DU (38.0 y cant).

1.37 Dangosir y strwythur oedran ar gyfer Trawsfynydd, Gwynedd a Chymru yn y tabl isod (Cyfrifiad 2021).

Oedran	Trawsfynydd (%)	Gwynedd (%)	Cymru (%)
0-4	3.9	4.6	5
5-14	9.4	10.9	11.6
15-64	61	61.4	62.1
65-84	22.5	19.9	18.6
Dros 85 oed	3.2	3.2	2.7

Tabl 2: Cyfansoddiad Oed: Trawsfynydd, Gwynedd, Cymru

1.38 Mae data'r Cyfrifiad yn Nhabl 2 yn dangos bod y boblogaeth oedran gweithio yn Nhrawsfynydd (61 y cant) a sir ehangach Gwynedd (61.4 y cant) ychydig yn is na Chymru (62.1 y cant) yn gyffredinol. Hefyd, mae nifer sylweddol uwch o bobl dros 65 oed, sy'n llai tebygol o fod mewn cyflogaeth.

1.39 Mae cyfran y bobl mewn cyflogaeth yng Ngwynedd (70.2 y cant) yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol (72.8 y cant). Er bod gan Wynedd lai o boblogaeth sy'n gweithio, dim ond 0.1 y cant yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol (4.2 y cant) yw diweithdra yng Ngwynedd.

	Gwynedd (%)	Cymru (%)
Economaidd weithgar	74.6	76
Mewn cyflogaeth	70.2	72.8
Cyflogeion	59.4	63.5
Hunangyflogedig	10.4	8.8
Di-waith	4.1	4.2

Tabl 3: Cyflogaeth a diweithdra ar gyfer y boblogaeth oedran gweithio (Hydref 2020-Medi 2021) (%)

1.40 Gall datblygiadau ddylanwadu ar nifer, math ac ansawdd y swyddi sydd ar gael yn lleol, gan ddibynnu ar y sgiliau sydd gan bobl leol. Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn darparu data ar gyflogaeth yn ôl diwydiant. Mae Gwynedd yn dangos strwythur o alwedigaethau yn ôl diwydiant sy'n cyd-fynd yn fras â chyfartaleddau Cymru (gweler Tabl 4 isod). Dyma'r prif ddiwydiannau gwahaniaethol yng Ngwynedd: C: Gweithgynhyrchu; I: Gweithgareddau Llety a Gwasanaethau Bwyd; N: Gweithgareddau Gweinyddol a Gwasanaethau Cefnogi; a Q: Gweithgareddau Iechyd Pobl a Gwaith Cymdeithasol. Mae'r sectorau hyn yn amrywio hyd at 6 y cant yn nhermau gwahaniaethol o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol, gyda C: Gweithgynhyrchu yn dangos y cyferbyniad mwyaf a chyfran sylweddol lai o swyddi cyflogeion o'i gymharu â'r lefel genedlaethol.

	Gwynedd (%)	Cymru (%)
B: Cloddio a Chwarela	0.5	0.2
C: Gweithgynhyrchu	6	11.2
D: Trydan, Nwy, Stêm ac Aer	0.4	0.6
E-bost: Cyflenwad Dŵr	1.2	1
F: Adeiladu	6	5.5
G: Cyfanwerthu ac Adwerthu; Trwsio Cerbydau Modur	12	13.4
H: Cludo a Storio	2	3.7
I: Gweithgareddau Llety a Gwasanaethau Bwyd	14	8.5

J: Gwybodaeth a Chyfathrebu	1.8	2.2
K: Gweithgareddau Ariannol ac Yswiriant	1.4	2.3
L: Gweithgareddau Gwerthu Eiddo a Thai	1.8	1.5
M: Gweithgareddau Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnegol	3.5	5.5
N: Gweithgareddau Gweinyddol a Gwasanaethau Cefnogi	3	7.3
O: Gweinyddiaeth Gyhoeddus ac Amddiffyn, Nawdd Cymdeithasol	8	8.1
P: Addysg	12	9.2
C: Gweithgareddau Iechyd Pobl a Gwaith Cymdeithasol	20	15.9
R: Y Celfyddydau, Adloniant a Hamdden	4	2.3
C: Gweithgareddau Gwasanaeth Eraill	1.4	1.6

Tabl 4: Swyddi cyflogeion yn ôl diwydiant (2020) (%)

Seilwaith Busnes a Gwasanaethau Lleol

- 1.41 Gall y datblygiad arfaethedig fanteisio ar ddarparwyr gwasanaethau yn yr economi leol. Gall anghenion penodol fod ar gyfer llety i weithwyr dros dro, o bosibl ar gyfer deunyddiau adeiladu, ac ar gyfer gwasanaethau gwastraff i brosesu deunyddiau nad ydynt yn ymbelydrol.
- 1.42 Mae argaeledd llety i weithwyr wedi cael ei asesu drwy ddefnyddio meini prawf i ddewis o'r stoc o lety tymor byr lleol a nodir ar Google (gweler Tabl 5). Mae tri ar ddeg o westai sy'n bodloni'r meini prawf canlynol:
 - Adrodd am gapasiti o 25 o bobl neu fwy; a
 - Maent wedi'u lleoli hyd at 32km (20 milltir) o safle Trawsfynydd.

Gwesty	Pellter bras o safle Trawsfynydd (km)
Plas Tan y Bwlch, Maentwrog	7.7
Plas Weunydd, Blaenau-Ffestiniog	11.7
Pentref Portmeirion a Chastell Deudraeth, Porthmadog	12.3
Gwesty Gwledig Neuadd Aberdunant, Porthmadog	13.8
Parc Gwyliau Neuadd Aberdunant, Porthmadog	14.2
Gwesty'r Royal Sportsman , Porthmadog	14.7
Tudor Lodge, Porthmadog	14.9
The Golden Fleece Inn, Porthmadog	15.7
The Queen's Hotel, Harlech	19.7
The Sandbanks, Barmouth	21.8
Gwesty'r White Lion Royal, Y Bala	21.8
Gwesty'r Royal Oak, Betws-y-Coed	27.2
Gwesty Waterloo, Betws-y-Coed	28.6

Tabl 5: Gwestai â chapasiti ar gyfer 25 o bobl neu fwy ac wedi'u lleoli o fewn 32km i safle Trawsfynydd

- 1.43 O ystyried cyfnod y gwaith arfaethedig (18-24 mis), gall rhentu tymor hir, yn hytrach na gwesty, fod yn ddewis i unrhyw gontractwyr nad ydynt yn lleol. Ar ôl chwilio am asiantaethau ystadau yn yr ardal, o fewn radiws o 20 milltir i safle Trawsfynydd, mae 15 eiddo wedi'u dodrefnu ar gael adeg ysgrifennu.³
- 1.44 Ar gyfer prosesu a gwaredu gwastraff nad yw'n ymbelydrol a allai ddeillio o'r datblygiad arfaethedig, mae cyfeiriadur cyffredin o wasanaethau lleol⁴ yn nodi 10 endid masnachol sy'n darparu gwasanaethau rheoli ac ailgylchu gwastraff o fewn 80km (50 milltir) i NLS Trawsfynydd.

³ Ffynhonnell: www.home.co.uk (Tachwedd 2023)

⁴ Thomson Local (2022). Gwasanaethau Ailgylchu yn Nhrawsfynydd, Blaenau Ffestiniog, Gwynedd [ar-lein] Ar gael yn: <https://www.thomsonlocal.com/search/recycling-services/trawsfynydd-gwynedd> [Cyrchwyd Chwefror 2022].

Seilwaith Trafnidiaeth Leol

- 1.45 Mae'r safle i'r gogledd orllewin o Drawsffynydd yng Ngwynedd. Mae'r ardal gyfagos yn cynnwys coedwigoedd, bryniau, Llyn Trawsfynydd a rhai eiddo preswyl a ffermdai ynysig tra bo'r ffordd fynediad i'r safle hefyd yn gwasanaethu canolfan weithgareddau a chaffi.
- 1.46 Mae mynediad i gerbydau drwy ffordd fynediad benodol sy'n cwrdd â'r A470 ar gyffordd flaenoriaeth safonol. Mae'r A470, yn ei dro, yn cysylltu'r safle â'r A5 i'r de o Fetws-y-Coed a chanolbarth a De Cymru ac yn darparu cysylltiad â'r A487 ger Gellilydan a'r A494 ger Dolgellau.
- 1.47 Gorsaf Drenau Blaenau Ffestiniog yw'r brif orsaf drenau agosaf, sydd tua 11.5km i'r gogledd o'r safle. Mae gan y rheilffordd safonol chwe thrên sy'n cyrraedd tua'r de ac yn gadael tua'r gogledd o ddydd Llun i ddydd Sadwrn (tua bob tair awr) gyda thri thrên bob ffordd ar ddydd Sul rhwng mis Mai a dechrau mis Medi.
- 1.48 Mae'r safleoedd bws agosaf yn cael eu galw'n "Gorsaf Bŵer Trawsfynydd" ac maent tua 100m i'r gogledd o fynedfa'r safle ar bob ochr i'r A470.
- 1.49 Mae Llwybr Beicio Cenedlaethol (NCR 82) a fydd yn rhedeg o Fangor i Abergwaun, pan fydd wedi'i gwblhau, ar hyn o bryd yn pasio o amgylch ffiniau gorllewinol a deheuol y safle. Mae'r rhan hon yn rhedeg o Borthmadog i Fachynlleth drwy Goed-y-Brenin a Thywyn.

Ymgysylltu â'r Gymuned Leol

- 1.50 Mae hyd a lled yr ymgysylltu â'r gymuned leol wedi'i gofnodi yn y Datganiad o Gyfranogiad Cymunedol, a gyflwynwyd gyda'r cais cynllunio.
- 1.51 Anfonwyd llythyr (dyddiedig 21 Rhagfyr 2022 – sydd wedi'i gynnwys yn Atodiad III y Datganiad o Gyfranogiad Cymunedol) at gynghorwyr lleol a chynghorau cymuned yn rhoi gwybod iddynt am y cynigion ac yn gofyn am eu hadborth.
- 1.52 Trefnwyd tri digwyddiad ymgysylltu â'r cyhoedd mewn lleoliadau o fewn radiws o tua 10 milltir i'r safle lle'r oedd y lleoliadau a ddewiswyd wedi'u lleoli yng nghanol y cymunedau. Dyma'r lleoliadau a ddewiswyd:

▪ Trawsfynydd - Neuadd Gyhoeddus y Pentref

▪ Blaenau Ffestiniog - Y Ganolfan Gymdeithasol

▪ Penrhyndeudraeth – Neuadd Goffa
- 1.53 Cafodd pedwar digwyddiad ychwanegol heb staff eu trefnu i roi cyfleoedd ychwanegol i'r cyhoedd ddysgu am y cynlluniau ar gyfer y safle. Cynhaliwyd y digwyddiadau hyn mewn llyfrgelloedd lleol sydd wedi'u lleoli ymhellach i fwrdd ond o fewn radiws o 20 milltir i'r safle. Y pedair llyfrgell a nodwyd oedd:

▪ Llyfrgell Porthmadog

▪ Llyfrgell Dolgellau

▪ Hen Lyfrgell ac Institiwt Harlech

▪ Llyfrgell

Y

Bala
- 1.54 Cynhaliwyd gweithdy Asesiad o'r Effaith ar Iechyd ar 4 Hydref 2023 yng nghanolfan ymwelwyr Trawsfynydd. Adroddwyd ar hyn ar wahân (Cyfeirnod Dogfen TRAWS-24-002).
- 1.55 Mae Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) (Cymru) 2012 (fel y'i diwygiwyd) yn ei gwneud yn ofynnol cynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio gorfodol mewn perthynas â cheisiadau cynllunio mawr. Diffinnir y cynigion fel rhai mawr. Yn unol â hynny, rhaid cynnal ymarfer ymgynghori yn unol ag adran 61 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Mae manylion y fethodoleg a'r ymatebion i'w gweld yn yr Adroddiad Ymgynghori Cyn Ymgeisio (PAC) sy'n cyd-fynd â'r cais cynllunio.
- 1.56 Darparwyd hysbysiad o'r holl ddigwyddiadau yn ddwyieithog a darparwyd cyfleoedd i gyfranogwyr ymateb i'r ymgynghoriad yn Gymraeg os dymunant.
- 1.57 Mae'r cais cynllunio a'r dogfennau ategol allweddol hefyd wedi cael eu cyfieithu i'r Gymraeg ar gyfer ehangder a chwmpas hygyrchedd.

5. Asesu Effeithiau'r Datblygiad Arfaethedig

Rhagymadrodd

- 1.58 Er mwyn asesu effaith y datblygiad arfaethedig ar y Gymraeg, ystyriwyd y cwestiynau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn Atodiad A: Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol Canllawiau Cynllunio Atodol y Parc Cenedlaethol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (mabwysiadwyd Mehefin 2021). Mae'r cwestiynau hyn yn ymwneud ag agweddau ar fywyd cymunedol, fel y nodir yn Nhabl 6 (isod), ac maent yn deillio o ganllawiau arfer gorau a nodir yn Cynllunio a'r Iaith Gymraeg – Y Ffordd Ymlaen (2005).

Materion Allweddol i’w Hystyried

Cyffredinol (pob math o ddatblygiad)	
A yw’r datblygiad yn gyson â strategaethau/cynlluniau lleol a chenedlaethol?	Mae Polisi 27 ELPD (Ardal Fenter Eryri) yn berthnasol i NLS Trawsfynydd. Rhennir hyn yn dair rhan. Mae Rhan C (Trawsfynydd) yn cefnogi datblygiad penodol o fewn neu’n agos at ddyraniad Ardal Fenter Eryri yn Nhrawsfynydd ac yn benodol yn cynnwys gwaith a defnyddiau sy’n gysylltiedig â datgomisiynu niwclear. Ar ben hynny, mae polisi cynllunio cenedlaethol yn cefnogi’r cynigion gan mai prif amcan Polisi Cynllunio Cymru yw sicrhau bod y system gynllunio’n cyfrannu at gyflawni datblygu cynaliadwy ac yn gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, fel sy’n ofynnol o dan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 a Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae’n amlwg bod angen bwrw ymlaen â’r gwaith o ddatgomisiynu’r NLS er mwyn galluogi’r defnyddiau yn y dyfodol a ddiffinnir ym Mholisi 27 y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ddwyn ffrwyth.
A yw’r datblygiad yn debygol o ddiwallu anghenion lleol a chymunedol?	Mae’r gwaith arfaethedig yn cynnwys datgomisiynu a dymchwel adeiladau a strwythurau segur sy’n rhan o’r NLS a reolir yn ddiogel, ac nad ydynt o unrhyw ddiben i’r gymuned leol. O’r herwydd, ni fydd eu tynnu oddi ar y safle yn effeithio ar anghenion y gymuned ar unwaith. Fodd bynnag, mae’n amlwg bod angen bwrw ymlaen â’r gwaith o ddatgomisiynu’r NLS er mwyn gallu defnyddio’r safle mewn ffordd sy’n fuddiol yn y dyfodol.
A yw’r datblygiad yn debygol o gynnal neu ychwanegu at gyfleusterau cymunedol?	Ni fydd y datblygiad arfaethedig yn effeithio ar gyfleusterau cymunedol ac, felly, bydd lefel y ddarpariaeth yn cael ei chynnal.
A yw’r datblygiad yn gynaliadwy yn y tymor hir?	Yr NDA yw’r awdurdod strategol sy’n gyfrifol am reoli’r gwaith o lanhau gwaddol niwclear y DU yn effeithiol ac yn effeithlon, sy’n cynnwys NLS Trawsfynydd. Mae cyfadeilad y pyllau yn gyfleuster segur, ac mae angen ei ddymchwel mewn cysylltiad â’r broses ddatgomisiynu, sy’n cael ei gydnabod yn angenrheidiol gan ENPA yn yr ELPD mabwysiedig. Mae angen datgomisiynu’r NLS ehangach er mwyn caniatáu i ddefnyddiau yn y dyfodol (a ddiffinnir ym Mholisi 27 y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd) gael eu cyflwyno. Ar ben hynny, bydd ENPA yn cefnogi cynigion ar gyfer dulliau arloesol a chynaliadwy o reoli gwastraff sy’n hwyluso aildefnyddio ac ailgylchu, yn lleihau faint o wastraff sy’n mynd i safleoedd tirlenwi, ac yn lleihau’r angen i gludo gwastraff yn unol ag ethos yr hierarchaeth gwastraff. Mae’r cynigion yn cynnwys gwaredu rhywfaint o wastraff ymbelydrol lefel isel ar y safle, fel gadael strwythurau concrit yn y fan a’r lle neu ddefnyddio sgil-gynhyrchion dymchwel addas fel deunydd ôl-lenwi. Mae hyn yn lleihau’r angen am gludo oddi ar y safle sy’n cynnwys symudiadau cerbydau nwyddau trwm dan reolaeth ar gyfer claddu’r gwastraff oddi ar y safle, osgoi mewnforio deunyddiau i lenwi gwagleoedd, a lleihau dosau gweithwyr. Felly, mae’r cynigion yn cyd-fynd â’r strategaeth genedlaethol ar gyfer rheoli gwastraff ymbelydrol (Strategaeth 4 yr NDA). Ar ben hynny, er mwyn cael trwydded amgylcheddol ar gyfer y gwarediadau arfaethedig, rhaid i Cyfoeth Naturiol Cymru fod yn fodlon bod gwaredu o’r fath ar y safle yn ddiogel ac mai dyma’r dull gorau posibl o reoli gwastraff.
A yw’r datblygiad yn debygol o gael ei gefnogi gan y gymuned leol?	Gan fod bwriad i ddatgomisiynu a dymchwel adeiladau a strwythurau segur, gan eu disodli â chap concrit heb fawr o ymwthiad, ni fydd yr effaith ar amwynder gweledol yr ardal gyfagos yn amlwg o niweidiol a gallai, mewn gwirionedd, fod yn welliant. Er bod cynnig i waredu rhywfaint o wastraff ymbelydrol lefel isel addas ar y safle, bydd hyn yn lleihau’r angen am drafnidiaeth oddi ar y safle sy’n cynnwys symudiadau cerbydau nwyddau trwm ar gyfer claddu’r gwastraff oddi-ar y safle dan reolaeth, osgoi mewnforio deunyddiau i lenwi gwagleoedd, a llai o ddosau i weithwyr. Felly, mae’r cynigion wedi cael eu cynllunio i leihau’r effeithiau ar y gymuned leol, gan alluogi’r gwaith parhaus o ddatgomisiynu etifeddiaeth niwclear y safle.

Nodweddion Poblogaeth (pob math o ddatblygiad)	
A fydd y datblygiad yn denu newydd-ddyfodiaid i'r ardal?	Bydd y datblygiad yn creu gofyniad am hyd at 20-25 o unigolion am gyfnod o oddeutu 18-24 mis. Bydd hyn yn rhoi cyfle i gyflogi pobl o'r ardal leol sy'n gallu aros yn eu cymunedau.
A fydd y datblygiad yn cyfrannu at fudo o'r ardal?	Nid oes disgwyl i lawer o'r cyfleoedd cyflogaeth a gynigir yn ystod y cyfnod gwaith gael eu cymryd gan lafur lleol oherwydd natur arbenigol y gwaith. Fodd bynnag, gallai'r datblygiad arfaethedig helpu i raddau bach gyda chyflogaeth uniongyrchol ac anuniongyrchol yn yr ardal ac, o'r herwydd, gallai gael effaith fanteisiol (er yn fach) o ran lleihau allfudo.
Preswyl	
Ddim yn berthnasol.	-
Cyflogaeth	
A fydd y datblygiad yn galw am sgiliau llafur sydd ar gael yn lleol?	Mae'r gweithlu sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig yn cyfrif am oddeutu 0.8 y cant o weithwyr y diwydiant adeiladu yng Ngwynedd, sy'n gyfran fach iawn o gapasiti'r prif ofyniad sectoraidd mewn perthynas â chyflawni'r gwaith. O ystyried y cyd-destun hwn, mae'n annhebygol y bydd unrhyw newid sylweddol cyfatebol i gyfleoedd cyflogaeth anuniongyrchol ac ysgogedig o ganlyniad i'r cynigion. Serch hynny, rhagwelir bod rhywfaint o'r llafur medrus sydd ei angen eisoes yn cael ei gyflogi ar y safle. Mae gan weddill y gweithlu botensial i gael ei lenwi gan bobl leol neu o ffynonellau ehangach.
A fydd y datblygiad yn creu swyddi i'r gweithlu lleol?	Bydd y datblygiad yn creu gofyniad am hyd at 20-25 o unigolion am gyfnod o oddeutu 18-24 mis. Mae'n bosibl y gall rhai o'r rolau hyn gael eu llenwi gan y farchnad lafur leol. Mae'r broses gaffael y mae'r Ymgeisydd yn ei dilyn yn golygu bod yn rhaid ystyried gwerthoedd cymdeithasol / cynaliadwyedd ac ati yn y broses dendro. Mae cyfleoedd ar gyfer cyflogaeth leol, y gymuned leol a phrentisiaethau hefyd i gyd yn cael eu sgorio o fewn y broses ac yn ffactor wrth ddewis y contractwr llwyddiannus.
A fydd y datblygiad yn denu gweithwyr o'r tu allan i ardal y Parc Cenedlaethol?	Ni ellir diystyru'r ffaith y bydd angen gweithwyr o'r tu allan i'r Parc Cenedlaethol. Fodd bynnag, mae'r Ymgeisydd yn rhagweld y bydd cyfran o'r gweithlu'n dod o ffynonellau lleol.
A fydd y datblygiad yn creu cyfleoedd newydd i'r gweithlu?	O ystyried natur arbenigol y gwaith arfaethedig, efallai y bydd cyfle i hyfforddi ac uwchsgilio gweithwyr presennol ar y safle i gefnogi'r gwaith o ddatgomisiynu a dymchwel cyfadeilad y pyllau.
A fydd y datblygiad yn arwain at fuddsoddiad pellach?	Mae'r Ymgeisydd yn bwriadu defnyddio busnesau lleol lle bynnag y bo modd yn ystod y gwaith o ddatgomisiynu a dymchwel yr adeiladau a'r strwythurau ac adeiladu'r haen gapio. Bydd y concriid ar gyfer yr haen gapio yn dod o ffynhonnell leol. Rhagwelir y bydd y datblygiad yn cefnogi cadw swyddi gyda chyflogwyr lleol a'r manteision anuniongyrchol i'r gymuned leol.

Tabl 6: Cwestiynau o Atodiad A y Canllawiau Cynllunio Atodol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (mabwysiadwyd Mehefin 2021)

Lliniaru a Gwella

- 1.59

Yn ychwanegol at yr ymatebion hynny yn Nhabl 6 i'r cwestiynau a restrir yn Atodiad A y CCA: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg, mae'r CCA yn mynnu bod ymgeiswyr yn ystyried (os bydd effeithiau negyddol yn deillio o'r datblygiad arfaethedig) y cyfle i wella neu uwchraddio a fyddai'n cael effaith gadarnhaol ar yr iaith. Yn yr achos hwn, fodd bynnag, ni fydd unrhyw effeithiau negyddol yn sgil y datblygiad arfaethedig ar y Gymraeg.
- 1.60

Mae'r Ymgeisydd wedi ymrwymo i ddefnyddio'r Gymraeg ar safle Trawsfynydd a bydd yn parhau â'r arfer hwn fel rhan o weithredu'r datblygiad arfaethedig. Bydd y mesurau canlynol yn cael eu rhoi ar waith i wella effaith gadarnhaol y datblygiad:

 - Wedi ymrwymo i hwyluso cyfarfodydd cyhoeddus dwyieithog, darparu profiad hygyrch gyda chymysgedd o staff sy'n siarad Cymraeg a Saesneg yn ogystal â darparu gwasanaeth cyfieithu.
 - Darparu llenyddiaeth ddwyieithog.
 - Bydd pob gohebiaeth allanol yn cael ei darparu yn Gymraeg ac yn Saesneg lle bo hynny'n bosibl.
 - Cefnogi'r gadwyn gyflenwi leol (lle bo hynny'n bosibl), gan gynnwys canfod gwasanaethau adeiladu a llafur gweithredol yn lleol.
 - Defnyddio arwyddion dwyieithog lle bo hynny'n briodol.

6. Casgliadau

- 1.61 Paratowyd y Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol hwn, ar ran yr Ymgeisydd, i gefnogi cais cynllunio ar gyfer dymchwel, ôl-lenwi a chapio cyfadeilad y pyllau yn NLS Trawsfynydd. Mae'r gwaith dymchwel yn cynnwys gwaith peiranyddol angenrheidiol y mae'n rhaid ei wneud i hwyluso'r gwaith parhaus o ddatgomisiynu Gorsaf Bŵer Trawsfynydd, ond mae hefyd yn galluogi gwaredu'r gwastraff cysylltiedig yn gynaliadwy ac yn ddiogel.
- 1.62 Awdurdodau Cynllunio Lleol sy'n gyfrifol am ystyried y defnydd o'r Gymraeg, sy'n ystyriaeth berthnasol ac yn rhan o'r broses o benderfynu ar geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau.
- 1.63 Paratowyd y datganiad hwn yn unol â gofynion Polisi Datblygu 18: Yr Iaith Gymraeg a Gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau (18) Cynllun Datblygu Lleol Eryri a Chanllawiau Cynllunio Atodol Awdurdod y Parc Cenedlaethol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (Mehefin 2021).
- 1.64 Mae'r asesiad o effaith y datblygiad arfaethedig ar y Gymraeg yn dangos effaith niwtral. Bydd y datblygiad yn creu hyd at 25 o swyddi newydd, rhai ohonynt â'r potensial i ddod o'r ardal leol. Fodd bynnag, o ystyried natur y cynigion, efallai y bydd angen cael rhywfaint o lafur o'r tu allan i'r ardal gyfagos. Serch hynny, bydd y datblygiad yn arwain at rai manteision anuniongyrchol i fusnesau lleol a fydd yn gwella'r economi leol ac yn helpu i gadw siaradwyr Cymraeg yn y gymuned. Mae'r Ymgeisydd hefyd wedi ymrwymo i hyrwyddo'r iaith Gymraeg drwy weithrediad y safle.

Atodiad I

Cynllun Lleoliad y Safle

Manylion cyswllt

Ymholiadau

Michael Southall

+44(0)7769 137 141

michael.southall@avisonyoung.com

Ymweld â ni ar-lein

avisonyoung.com

Avison Young

One Kingsway, Caerdydd CF10 3AN

Hawlfraint © 2023. Avison Young. Daeth y wybodaeth yn yr adroddiad hwn o ffynonellau yr ystyrir eu bod yn ddibynadwy ac, er y credir eu bod yn gywir, nid ydynt wedi cael eu gwirio. Nid yw Avison Young yn gwarantu cywirdeb na chyflawnder y wybodaeth a gyflwynir, ac nid yw'n derbyn unrhyw gyfrifoldeb nac atebolrwydd am unrhyw wallau neu hepgoriadau ynddi. Gall yr holl safbwyntiau a fynegir a'r data a ddarperir yma newid heb rybudd. Ni ellir atgynhyrchu'r adroddiad hwn, yn rhannol nac yn llawn, mewn unrhyw fformat, heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Avison Young.